

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3To/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214010348
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8214010348.6

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Mariána Sninského na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. februára 2020, v trestnej veci obž. JUDr. K. P., pre pokračovací prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/, c/ Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/162/2014 zo dňa 12. novembra 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 3 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody.

Podľa § 326 Tr. poriadku poškodených H. J., nar. XX.XX.XXXX a E. J., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom F. č. X., okr. L., s nárokom na náhradu škody o d k a z u j e na civilný proces.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/162/2014 zo dňa 12. novembra 2018 bol obžalovaný JUDr. K. P. uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/, c/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1/ v dobe od 19.10.2011 do 23.10.2012 v Bardejove, ako advokát v súvislosti s obhajobou klienta H. J., nar. XX.XX.XXXX v L., vo veci vedenej na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Bardejov pod sp. zn. ČVS: ORP-172/OVK-BJ-2011, na základe plnomocenstva zo dňa 19.10.2011 pod zámienkou poskytovania nadštandardných advokátskych služieb, od rodičov klienta H. J., nar. XX.XX.XXXX a E. J., nar. XX.XX.XXXX, prostredníctvom E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. č. X, okr. L., postupne prevzal ako zálohu na krytie trov obhajoby vo vyššie uvedenej trestnej veci finančné prostriedky v celkovej výške 15.250,- EUR, kde sumu 250,- EUR prevzal dňa 19.10.2011, o prevzatí ktorej vystavil príjmový pokladničný doklad bez označenia číslom, sumu 10.000,- EUR prevzal dňa 07.11.2011, o prevzatí ktorej vystavil príjmový pokladničný doklad bez označenia číslom a dňa 10.11.2011 prevzal sumu 5.000,- EUR, o prevzatí ktorej príjmový pokladničný doklad nevystavil a po ukončení právneho zastúpenia v predmetnej veci a celkovom vyúčtovaní trov obhajoby s odrátaním trov obhajoby poskytnutej v období od 18.11.2011 do 09.03.2012 obhajcom JUDr. Jánom Jurčom vo výške 2.943,84 EUR, kde príjem tejto sumy JUDr. Ján Jurč potvrdil podpisom na príjmovom pokladničnom doklade zo dňa 13.03.2012, rozdiel medzi prijatou zálohou a skutočnými trovami obhajoby dodatočne vyčíslenými dňa 23.10.2012 vo výške 1.432,09 EUR nevrátil, pričom už pri splnomocnení a prevzatí zálohy vedel, že prevzatá záloha výrazne prekračuje odmenu advokáta stanovenú na základe vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a že zvyšnú sumu po odpočítaní trov obhajoby nevráti, čím takto svojím konaním spôsobil H. J. a E. J. škodu vo výške 10.874,07 EUR,

2/ dňa 16.08.2012 v Bardejove, ako právny zástupca oprávnenej A. H., trvale bytom L., K. námestie č. XX, v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 2063/2012, prevzal od súdnej exekútorky JUDr. P. Z., ul. P.X, J. na svoj účet vedený v O., a.s., č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX finančné prostriedky vo výške

5.894,14 EUR, z ktorých suma vo výške 5.600,- EUR bola určená pre oprávnenú A. H. a z tejto sumy jej vyplatil sumu vo výške 3.910,- EUR a zvyšnú sumu vo výške 1.690,- EUR si ponechal ku škode A. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., K. X. č. XX.

Za to bol obžalovanému podľa § 213 ods. 2, § 36 písm. k/ Trestného zákona a § 38 ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 /osemnástich/ mesiacov.

Podľa § 49 ods.1 písm. a/ Trestného zákona okresný súd výkon uloženého trestu obžalovanému podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 18 /osemnástich/ mesiacov.

Podľa § 287 ods.1 Trestného poriadku bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodeným H. J., nar. XX.XX.XXXX a E. J., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom F. č. X, okr. L., spôsobenú škodu vo výške 10.874,07 EUR.

Podľa § 288 ods.2 Trestného poriadku súd obidvoch poškodených so zvyškom ich nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote v celom rozsahu odvolanie obžalovaný s tým, že ho bližšie písomne odôvodní po doručení písomného vyhotovenia rozsudku, čo aj napriek písomnej výzve súdu prvého stupňa do rozhodnutia nadriadeného súdu neučinil.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obžalovaný podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, ale len ohľadne výroku o náhrade škody.

Odvolací súd pri plnení prieskumnej povinnosti zistil, že okresný súd v rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu vykonal na hlavných pojednávaniach všetky dostupné dôkazy, a to aj uložené krajským súdom v jeho predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí, potrebné na objasnenie skutkového stavu a tieto následne jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil a tak dospel ku správnym a úplným skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu, už plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom súd prvého stupňa podrobne a konzistentne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa okresný súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa pritom spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona. Tieto skutkové okolnosti považuje druhostupňový súd za správne, s nimi sa stotožnil, a keďže súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia komplexne rozviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých pri ustálení skutkového stavu vychádzal, odvolací súd na toto rozhodnutie okresného súdu, z dôvodu neopakovania tých istých okolností a skutočností, v celom rozsahu odkazuje.

Krajský súd konštatuje, že prípravné konanie bolo vykonané procesným spôsobom a dôkazy boli zaobstarané v dostatočnom rozsahu odôvodňujúcim podanie obžaloby. Prvostupňový súd sa s týmito dôkazmi vysporiadal v celom rozsahu a to aj s prihliadnutím na návrhy procesných strán.

Výsledky vykonaného dokazovania v danom prípade vyznievajú jednoznačne a tvoria ucelenú reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek pochybností možno vyvodiť bezpečný záver, že obžalovaný spáchal skutky, ktoré mu boli obžalobou kladené za vinu. Úplnosť vykonaných dôkazných prostriedkov vytvorila vo veci nevyhnutný základ na záverečnú myšlienkovú činnosť aj odvolacieho súdu, ktorá spočívala v zhodnotení dôkazov v zmysle uvedených zásad vyplývajúcich z § 2 ods. 12 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3507547&FragmentId2=3507547&VirtualDate=20.+12.+2000>> Trestného poriadku a na vytvorenie záverov o tom, či, ako a k akému skutku došlo. Z obsahu odôvodnenia rozsudku vyplýva, že uvedené hodnotenie dôkazov neodporuje základným princípom logického myslenia.

Aj podľa názoru krajského súdu, výrok o vine obžalovaného vo vzťahu ku skutku uvedenom pod bodom 1/ je možné ustáliť predovšetkým na základe výpovedí poškodených E. J. st. a H. J. ako aj ich syna E. J. ml., ktorí vo svojich výpovediach konzistentne popisujú, prečo a akým spôsobom sa skontaktovali s obžalovaným, teda za účelom poskytnutia právnej pomoci -obhajoby ich synovi H. J., ktorý bol v tom čase trestne stíhaný za závažnú drogovú trestnú činnosť. Súčasne uvádzali kedy, kde a v akých sumách odovzdali obž. JUDr. K. P. prostredníctvom E. J. ml. jednotlivé zálohy za výkon obhajoby v celkovej výške 15.250,- Eur pod ním uvedenou zámkou poskytovania nadštandardných advokátskych služieb, spočívajúcich v tom, že synovi H. J. zabezpečí uloženie podmieneného trestu, inak im vráti celú zálohu. Poškodení po nepodmienenom odsúdení syna H. J. boli spoločne za obžalovaným ohľadne vrátenia peňazí, načo im obžalovaný povedal, že on okrem 5 centov vo vrecku, žiadne peniaze nemá, ale že si na tento účel vezme pôžičku, ktorá mu ale, podľa jeho neskoršieho vyjadrenia, nebola schválená. Ani odvolací súd neuveril obhajobe obžalovaného v tom, že on zálohu vo výške 5.000,- Eur od E. J. ml. neprevzal. O opaku svedčí výpoveď E. J. st., v ktorej tvrdí, že osobne vybral dňa 10.11.2011 vo VÚB banke spomínanú sumu, následne nasadol do vozidla svojho syna E. J. ml. a potom odovzdali v motorovom vozidle tieto peniaze obžalovanému na parkovisku pred jeho advokátskou kanceláriou bez vystavenia príjmového dokladu. Takýto priebeh skutkového deja potvrdzuje aj E. J. ml. Z predložených listín bol preukázaný výber takejto hotovosti z predmetnej banky. Postupoval preto okresný súd správne, ak ustálil, že došlo k prevzatíu aj týchto peňazí obžalovaným.

Vo vzťahu k dokazovaným skutočnostiam týkajúcich sa vrátenia, resp. nevrátenia 7.000,- Eur zo strany obžalovaného svedkovi E. J. ml. v jeho kancelárii za prítomnosti svedkov G., N. a Z., krajský súd na tomto mieste v plnom rozsahu poukazuje na logické a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, prečo a z akých dôvodov neuveril obžalovanému ako aj svedkom Y. N., L. G. a E. Z., s čím sa stotožnil aj odvolací súd a z dôvodu ich nadbytočného opätovného opakovania na ne odkazuje. Aj odvolací súd považuje obranu obžalovaného o vrátení sumy 7.000,-Eur svedkovi E. J. ml. za rozporuplnú, nepresvedčivú a nelogickú, ak tvrdí, že odovzdanie tejto sumy svedkovi síce bolo zrealizované, ale k podpísaniu pokladničného dokladu o vrátení tejto sumy svedkovi E. J. ml. nedošlo, pretože doklad vystavil na meno H. J., keďže táto mu mala poskytnúť hore uvedené zálohy a uvedený doklad mala podpísať neskôr. Prevzatie uvedenej sumy jednoznačne popiera svedok E. J. ml., a súčasne je nutné uviesť, že nekorešponduje ani vyjadrenie obžalovaného v tom smere, že pokladničný doklad o vrátení sumy 7.000,- Eur bol vystavený na meno H. J. z dôvodu, že od nej preberal zálohy, keďže na obidvoch príjmových dokladoch o prijatí záloh (250,- eur a 10.000,- eur, viď. čl. 44-45) je uvedené meno E. J., ktorý aj reálne odovzdával peniaze svojich rodičov obžalovanému. Vo vzťahu k hodnovernosti svedkov Y. N., L. G. a E. Z., okrem skutočností uvedených v napadnutom rozsudku, je potrebné ešte dodať, že títo svedkovia vo svojich počiatočných výpovediach nehovorili nič o prepočítavaní peňazí a suma 7.000,- eur sa len spomínala a až následne s odstupom času začali tvrdiť, že peniaze boli aj prepočítavané, čo vzbudzuje dôvodné pochybnosti o pravdivosti ich vyjadrení, ak takúto významnú skutočnosť neuviedli ihneď v počiatočných štádiách trestného konania. Taktiež svedok E. Z. po zrušení v poradí prvého rozsudku okresného súdu už prispôsobuje svoju neskoršiu výpoveď skutočnostiam, ktoré boli vytykané krajským súdom ohľadne nezrovnalostí v jeho výpovedi a to najmä, kedy došlo k odovzdaniu peňazí zo strany JUDr. Jurča jemu a ich následnému doneseniu do kancelárie obžalovaného a vráteniu svedkovi E. J. ml. Z uvedeného vyplýva evidentná snaha obžalovaného, podporovaná uvedenými svedkami, takýmto spôsobom zbaviť sa svojej trestnoprávnej zodpovednosti za tento skutok. Ak by sme totiž uverili obrane obžalovaného, že od poškodených neprevzal sumu 5.000,- eur a zároveň odovzdal E. J. ml. 7.000,- eur, tak v takomto prípade by ostali paradoxne trovy ním vykonanej obhajoby klienta H. J. doposiaľ neuhradené, a teda práve poškodení by boli dlžní obžalovanému ešte cca 1.400,- Eur, čomu ale krajský súd neuveril z vyššie uvedených dôvodov, ktoré spochybňujú a vyvracajú takýto udávaný sled udalostí (rozpory vo výpovediach obžalovaného, svedkov G., N. a Z. a usvedčujúce výpovede E. J. staršieho a mladšieho).

Výrok o vine týkajúci sa skutku uvedenom pod bodom 2/ napadnutého rozsudku je v celom rozsahu preukázaný výpoveďami svedkov A. H., J. H. a JUDr. P. Z. ako aj prečítanými listinnými dôkazmi, z ktorých jednoznačne vyplýva, že obžalovaný si ponechal (prisvojil) časť peňazí, ktoré boli zaslané na jeho účet súdnou exekútkou JUDr. Z. pre pošk. A. H. z dôvodu vymoženia celej sumy týkajúcej sa vyporiadania BSM, pričom obžalovaný v rozpore so skutočnosťou (viď výpis z účtu obžalovaného) najprv tvrdil, že peniaze neboli poslané v celej výške, pričom tieto mu boli v plnej sume na účet pripísané už dňa 16.08.2012 a neskôr tvrdil, že peniaze nemôže odovzdať z dôvodu zablokovania jeho účtu exekútkou,

ku ktorému ale podľa vyjadrenia ČSOB banky a.s. došlo až dňa 30.11.2012. Obžalovaný si tak prisvojil časť finančných prostriedkov, ktorú mu boli zverené za účelom ich odovzdania oprávnenej osobe - teda poškodenej A. H..

Z ustálenej súdnej praxe ako aj k tomu sa vzťahujúcich komentárov k trestnému činu sprenevery vyplýva, že objektom tohto trestného činu je vlastníctvo veci. Predmetom útoku je cudzia vec, ktorá bola páchatelovi zverená. Zverenou vecou sa rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo podľa dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť. Zverenou vecou sú napríklad peniaze, ktoré má zamestnanec pošty doručiť príjemcovi, bez ohľadu na to, či vystavil platiteľovi príslušnú potvrdenku a či peniaze boli zapísané v dokladoch pošty (porovnaj R 29/1969), batožina v úschovni batožín (R 9/1986), televízny prijímač, motorové vozidlo alebo iná vec odovzdaná do opravy, televízny prijímač na základe zmluvy o prenájme a iné veci (R 16/1985). Páchatel si prisvojí vec, ktorá mu bola zverená, ak s ňou naloží v rozpore s účelom, na ktorý mu bola cudzia vec daná do opatrovania alebo do dispozície, a to spôsobom, ktorý marí základný účel zverenia. Za osobu, ktorá má osobitne uloženú povinnosť hájiť záujmy poškodeného, možno považovať len takého páchatela, ktorého hlavnou úlohou podľa pracovného, funkčného alebo iného právneho vzťahu k poškodenému je starostlivosť o zabezpečenie záujmov poškodeného. Taká osobitná povinnosť môže vyplývať z právneho predpisu alebo zo zmluvy (plnomocenstva), čo nepochybne vzniká aj u advokáta.

Podľa názoru odvolacieho súdu, dôležitým pre právne posúdenie konania pri skutku č. 2/ obžalovaného je dohodnutý predmet zmluvy - právneho zastúpenia, t. j. že obžalovaný mal prostredníctvom súdneho exekútora obstaráť úhradu pohľadávky vzniknutej zo súdom schváleného zmieru o vyporiadaní BSM na účet poškodenej. Ak obžalovanému bola uhradená pohľadávka od dlžníka prostredníctvom exekútora a túto nepoukázal na účet poškodenej, ale v rozpore s dohodnutým predmetom zmluvy si časť peňazí ponechal a použil pre svoju potrebu, porušil tak svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo záväzkového vzťahu. Uhradená pohľadávka zo strany exekútora na účet obžalovaného v prospech poškodenej bola pre neho od počiatku cudzou vecou, ku zvereniu ktorej došlo práve na podklade splnomocnenia zo dňa 04.05.2012, predmetom ktorého bolo vymoženie pohľadávky poškodenej prostredníctvom exekučného konania. Tento záver nemôže zmeniť ani fakt, že obžalovanému boli vymožené finančné prostriedky pripísané na jeho účet v banke, pretože vlastníkom tejto pohľadávky bola poškodenej A. H. a tento vlastnícky vzťah k vymoženým finančným prostriedkom sa po celú dobu exekučnej dlžnej sumy nezmenil. To vyplýva zo skutočnosti, že obžalovaný konal v mene poškodenej a na jej účet, čo znamená, že sa nestáva vlastníkom ani užívateľom vecí, ktoré pri obstaraní záležitosti získal. Ak si teda obžalovaný tieto vymožené finančné prostriedky ponechal, konal v rozpore s predmetom splnomocnenia, keďže s finančnými prostriedkami nakladal iným spôsobom, ako sa zaviazal.

Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmysel, ktorý spravidla vznikne až neskôr, nie hneď pri zverení veci. Ak úmysel páchatela vrátiť peniaze je závislý od budúcej nejistej udalosti, ku ktorej môže, ale tiež nemusí dôjsť, potom koná s vedomím, že môže naplniť znaky trestného činu sprenevery podľa § 213 Tr. zákona, formou eventuálneho úmyslu v zmysle § 15 písm. b) Tr. zákona. Neskoršie vrátenie peňazí je iba náhradou škody spôsobenej trestným činom (porovnaj R 54/1967-II).

Vykonaným dokazovaním bola preukázaná napokon aj subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatela k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t.j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia.

Skutok, tak ako ho ustálil okresný súd, nepochybne vyjadruje skutočnosť, že finančné prostriedky, ktoré boli obžalovanému zverené za účelom ich odovzdania poškodenej A. H., boli vo vzťahu k obžalovanému cudzou vecou, s ktorou bol síce oprávnený disponovať, avšak inak, ako s ňou v skutočnosti naložil, pričom z hľadiska subjektívneho, teda úmyselného zavinenia páchatela, predpokladaného skutkovou podstatou trestného činu sprenevery, zo skladby skutku je zrejmá vedomosť obžalovaného o tom, že s peniazmi naložil v rozpore s účelom, pre ktorý mu vzniklo oprávnenie s nimi nakladať.

Súhrn týchto priamych a nepriamych dôkazov preukazuje vinu obžalovaného a tvorí nám logickú a ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňajúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti zažalovaných skutkov a usvedčuje z ich spáchania obžalovaného.

Krajský súd v tejto časti svojho odôvodnenia ešte konštatuje, že na verejnom zasadnutí oboznámil rozhodnutie VI. Disciplinárneho senátu pri Slovenskej advokátskej komore sp. zn. : DS VI.-65/2013:5000/2012 zo dňa 16. septembra 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.11.2019, ktorým bol okrem iného obžalovaný oslobodený spod návrhu na začatie disciplinárneho konania za skutok v bode 2/ návrhu spočívajúci v tom, že prevzal od brata klienta - sťažovateľa (E. J. ml.) v presne nezistenom čase zálohu vo výške 5.000,- Eur, pričom nevydal o prevzatí zálohy príjmový pokladničný doklad, pretože disciplinárny senát dospel k záveru, že sťažovateľ nepreukázal svoje tvrdenie o tom, že by obžalovanému odovzdal zálohu 5.000,- Eur na právne služby a obžalovaný to poprel, čím otázka odovzdania preddavku na právne služby ostala sporná. V odôvodnení tejto časti rozhodnutia sú citované ustanovenia Advokátskeho poriadku SAK o povinnosti viesť úplnú a presnú evidenciu finančných prostriedkov, ktoré boli prevzaté v súvislosti s poskytovaním právnych služieb. K uvedenému odvolací súd uvádza, že na podklade dôkazov vykonaných ako v prípravnom konaní tak v konaní pred súdom mal aj napriek vyššie uvedenému za preukázané, že naopak došlo zo strany svedka E. J. ml. dňa 10.11.2011 k odovzdaniu uvedenej sumy 5.000,- eur obžalovanému v aute a to na parkovisku pred jeho advokátskou kanceláriou, bez vystavenia príjmového dokladu, čo potvrdzuje okrem E. J. ml. aj poškodený E. J. st., ktorý bol osobne pri odovzdaní predmetnej sumy obžalovanému, tak aj listina o výbere takejto hotovosti z VUB banky a s. poškodeným E. J. st. dňa 10.11.2011. V danom prípade sa preto odvolací súd zaoberal otázkou, či nejde o prípad prekážky rozhodnutej veci (ne bis in idem).

Zásada ne bis in idem je všeobecne uznávanou zásadou trestného konania v demokratických právnych štátoch. Právo nebyť opätovne trestne stíhaný za čin, za ktorý už raz bola tá istá osoba právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby, je základným ľudským právom. Vyplýva to nielen z čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj z čl. 4 protokolu č. 7 k európskemu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a z čl. 14 ods. 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Uvedenú zásadu je preto potrebné podľa čl. 4 protokolu č. 7 Dohovoru aplikovať nielen na trestné činy, ale aj na priestupky a to pri akejkoľvek ich kombinácii, pokiaľ je zachovaná totožnosť skutku. Jednou z takýchto kombinácií je aj priestupok, ktorý má trestnoprávny charakter, a trestný čin. Zásadu ne bis in idem však nie je možné aplikovať všeobecne na každé rozhodnutie správneho orgánu a na všetky skutky, ale len na tie, ktoré majú trestnoprávnu povahu. V súdnej praxi považuje Európsky súd pre ľudské práva za tieto priestupky také, ktoré súčasne vykazujú základne rysy skutkových podstát trestných činov rovnakej povahy, napríklad krádeže, podvody, sprenevery, podielníctvo, daňové delikty a ublíženia na zdraví. V takýchto prípadoch sa súčasne požaduje, aby sa pri ich prejednávaní mohli stíhané osoby domôcť práva na spravodlivý proces. Povahu deliktu je potrebné tiež posudzovať z hľadiska chráneného záujmu, či ide o záujem všeobecný alebo partikulárny, z hľadiska adresáta normy, či je adresovaná všetkým občanom alebo len skupine občanov s osobitným statusom a z hľadiska účelu sankcie. Vylúčiť ochranu proti novému procesu s ohľadom na zásadu ne bis in idem pritom nemôže ani skutočnosť, že príčinou prvého prejednanie skutku (činu) v priestupkovom konaní bola jeho nesprávna kvalifikácia ako priestupku, hoci naplňoval znaky trestného činu.

Aj keď slovenský právny poriadok nepozná zákaz dvojitého potrestania za ten istý skutok v kombinácii priestupok a trestný čin, preto pri ich vzájomnom posudzovaní je potrebné brať do úvahy, aj vzhľadom na ust. § 9 ods. 1 písm. g/ Tr. por., znenie ustanovenia čl. 4 protokolu č. 7 Dohovoru, a to zásadne v tých prípadoch, kedy po právoplatnom rozhodnutí o priestupku nasleduje trestné stíhanie ohľadne toho istého skutku pre trestný čin majúci rovnaké znaky skutkovej podstaty ako skorší priestupok, s ohľadom na vyššie uvedenú trestnoprávnu povahu. V daných prípadoch je preto nevyhnutné sa zaoberať totožnosťou týchto skutkov vo vzťahu ku konaniu a následku, bez ohľadu na právne posúdenie skutkových okolností.

Porovnaním popisu skutku uvedeného v napadnutom rozsudku Okresného súdu Bardejov s popisom skutku, spod ktorého bol obžalovaný disciplinárnom konaní oslobodený je zjavné, že konania uvedené v obidvoch skutkoch nevykazujú zhodu. Skutok, pre ktorý bol obžalovaný oslobodený spod disciplinárneho previnenia nezahrňuje totožné okolnosti konania a následku, pre ktorý bol uznaný za vinného v trestnom konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd zastáva názor, že uvedené rozhodnutie preto nevytvára prekážku rozhodnutej veci (ne bis in idem), keďže v rámci disciplinárneho konania sa obžalovanému kládlo za vinu v tejto časti nevedenie presnej evidencie finančných prostriedkov, za čo bol aj oslobodený

a v trestnom stíhaní prisvojenie si zverených záloh poskytnutých na krytie trov obhajoby pod zámienkou poskytnutia nadštandardných advokátskych služieb.

Správne a zákonu zodpovedajúce sú preto právne závery okresného súdu, pokiaľ ide o výrok o vine napadnutého rozsudku a rovnako tak aj pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obžalovaného JUDr. K. P., keď takéto konania obžalovaného posúdil ako pokračovací prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a/, c/ Tr. zákona. Obžalovaný v rozpore so svojimi právami a povinnosťami si prisvojil finančné prostriedky poškodených a spôsobil tak väčšiu škodu (viac ako 2.660,- eur) pri skutku po bodom 1/ a zároveň pri skutku č. 2/ spáchal čin aj ako osoba, ktorá má uloženú povinnosť chrániť záujmy poškodeného, naplnil tak po objektívnej aj subjektívnej stránke obligatórne náležitosti súdeného prečinu.

Prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal aj poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, pričom vyhodnotil existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. k/ Tr. zákona (obžalovaný sa pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu), bez zistenia priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zákona a z dôvodu prevažujúceho pomeru poľahčujúcich okolností pri ukladaní trestu postupoval v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zákona. K uvedenej poľahčujúcej okolnosti je nutné uviesť, že škoda vyčíslená pri skutku pod bodom 1/ ostala doposiaľ neuhradená, obžalovaný nahradil škodu len pri skutku uvedenom pod bodom 2/, pričom aj tu je potrebné poznamenať, že uvedenú poľahčujúcu okolnosť u obžalovaného nebolo možné zistiť ani v tomto prípade, keďže vzniknutú škodu (pri skutku č. 2) uhradil obžalovaný len pod tlakom prebiehajúceho trestného konania dňa 20.5.2014 (uznesenie o vznesení obvinenia za tento skutok prevzal 14.4.2014). Túto poľahčujúcu okolnosť totiž možno priznať len pri úplnej náhrade škody. Z dôvodu absencie odvolania prokurátora a zákazu zmeny k horšiemu (§ 322 ods. 3 Tr. poriadku) však nemohol krajský súd uvedenú nezákonnosť napraviť.

Prvostupňový súd ale nepochybil pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Dokazovaním boli zistené skutočnosti k osobe obžalovaného, ktorý podľa odpisu z registra trestov má jeden záznam, a to rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. OT/20/2013 zo dňa 13.09.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1To/43/2013 zo dňa 19.02.2014 pre prečin podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený peňažný trest vo výmere 700,- Eur, ktorý zaplatil 02.01.2014, náhradný trest odňatia slobody na 3 mesiace, ako aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na dobu 2 rokov a 6 mesiacov. Zo správy o povesti spracovanej mestom Bardejov vyplývajú len skutočnosti všeobecného charakteru. S poukazom na horeuvedené skutočnosti možno konštatovať, že okresný súd v rámci všeobecných zásad platných pre ukládanie trestov dostatočne vyhodnotil všetky okolnosti, ako aj momenty, ktoré ovplyvňujú požiadavku ochrany spoločnosti a občanov pred páchaním takejto trestnej činnosti, pričom zväžil aj okolnosti na strane obžalovaného.

Prvostupňový súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery vychádzal jednak z hodnotenia osoby obžalovaného a jednak zo závažnosti činu. S prihliadnutím na osobu obžalovaného, ktorá nie je zvlášť narušená, ako aj na okolnosti spáchania činu a na spôsobený následok odvolací súd má za to, že uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, t. j. pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, spĺňa všetky kritériá uvedené v § 34 Tr. zákona tak z pohľadu individuálnej ako aj generálnej prevencie. Po vyhodnotení všetkých okolností súvisiacich s rozhodovaním o spôsobe výkonu uloženého trestu bol vyvodený záver, že sú splnené podmienky ustanovené v § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, a preto bol výkon uloženého trestu odňatia slobody obžalovanému podmiennečne odložený a stanovená skúšobná doba na 18 mesiacov.

Obžalovaný v priebehu plynutia tejto skúšobnej doby spôsobom svojho života a svojim správaním preukáže, či účel trestu sa dosiahne aj bez nariadenia výkonu trestu.

K preskúmanému výroku o priznaní nároku na náhradu škody je potrebné uviesť, že poškodení E. J. st. a H. J. v prípravnom konaní vo výpovediach uviedli, a to aj napriek tomu, že boli v tom čase riadne zastúpení splnomocnencom -advokátom, ktorý sa prostredníctvom substitúta osobne zúčastnil ich výsluchov, že nárok na náhradu škody si uplatňujú, žiadajú, aby súd zaviazal obžalovaného k jej náhrade, ale presná výška upresnenia do skončenia prípravného konania nebola uvedená či už samotnými poškodenými alebo ich splnomocnencom. K oboznámeniu s výsledkami vyšetrovania sa nedostavili. Výšku nároku na náhradu škody prvýkrát uviedli, a teda si uplatnili až v súdnom konaní, teda v rozpore s ustanovením § 46 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého poškodený, ktorý má podľa zákona

proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

Správnemu procesnému postupu by potom zodpovedalo to, ak by o návrhu poškodených súdom prvého stupňa vôbec nebolo rozhodované, pretože k uplatneniu nároku nedošlo riadne a včas. Odvolací súd preto výrok o náhrade škody zrušil, musel však rozhodnúť o odkázaní poškodených s uplatnením nároku na náhradu škody na civilný proces, pretože takáto povinnosť odvolaciemu súdu vyplýva z ustanovenia § 329 Tr. poriadku.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného krajský súd poukazuje na vyššie rozobraté úvahy, ktorými sa spravoval pri ustálení jeho viny. Okresný súd vo svojom rozhodnutí presvedčivo zdôvodnil, o aké dôkazy oprel svoje rozhodnutie, akými úvahami sa pri tomto hodnotení spravoval a prečo neuveril ostatným dôkazom. Odvolací súd sa stotožnil s takto uvedeným hodnotením dôkazov.

Dôvodná nie je ani námietka obžalovaného argumentujúca zásadou chápania trestnej represie ako „ultima ratio“. Platí, že občianskoprávny vzťah má vlastný právny rámec určený ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ak však konaním fyzickej osoby v priebehu dotknutých udalostí dôjde k naplneniu zákonných znakov trestného činu, je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a následne súdu vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť postupom podľa Trestného poriadku. Materiálny korektív, ktorý je v preskúmvanej veci daný mierou závažnosti, je v prípade dotknutého činu nepochybne naplnený v intenzite charakteristickej pre trestný čin. To je predovšetkým určené výškou škody, ku spôsobeniu ktorej konaním obžalovaného došlo a ktorá je ako väčšia škoda i okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby (§ 213 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona) ako aj to, že obžalovaný sa uvedenej trestnej činnosti dopustil ako advokát, teda ako osoba, ktorá má byť bezúhonná, spoľahlivá, konať čestne a svedomito. Advokát je totiž pri výkone povolania mimo iného povinný zachovávať vážnosť a dôstojnosť, ktorú vyžaduje postavenie advokáta, pričom obžalovaný konal v rozpore s povinnosťami uloženými mu zákonom o advokácii a advokátskym poriadkom SAK. Aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR vyplýva, že ak páchatel svojím konaním naplní zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu, je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a súdu vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť postupom podľa Trestného poriadku. Pravidlo „ultima ratio“ možno uplatniť jedine prostredníctvom materiálneho korektívu v rozsahu § 10 ods. 2 Tr. zák., teda v zmysle platnej a účinnej zákonnej úpravy, len pri prečinoch. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13. augusta 2013, sp. zn. 2 Tdo 35/2013).

Krajský súd nevyhovel ani návrhu obžalovaného na osobný výsluch svedkyne A. H., keďže mal za to, že jej osobný výsluch nie je potrebný. Obžalovaný v konaní pred okresným súdom súhlasil s čítaním jej zápisnice o výsluchu z prípravného konania a domáhanie sa opätovného vykonania tohto dôkazu je preto neopodstatnené, keďže okolnosti, ktoré by nimi mali byť zistené, boli bez dôvodných pochybností už ustálené aj inými dôkazmi, a preto krajský súd takémuto návrhu na doplnenie dokazovania nevyhovel. S ohľadom na oprávnenie súdu odmietnuť vykonať dôkaz za podmienok uvedených v § 272 ods. 3 Tr. por. preto nevykonanie tohto dôkazu nie je možné, podľa názoru odvolacieho súdu, považovať za porušenie (a teda ani zásadné porušenie) práva obžalovaného na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd riadny opravný prostriedok obžalovaného vyhodnotil ako čiastočne dôvodný a rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.